

KLAGANDE

Ricoh Sverige AB, 556228-8851

Ombud: Advokat Carl Norén
Kastell Advokatbyrå AB
Box 7169
103 88 Stockholm

MOTPARTER

1. Uddevalla kommun, 212000-1397
2. Färgelanda Vatten AB, 556901-9630
3. Munkedal Vatten AB, 556901-9648
4. Uddevalla Vatten AB, 556901-9655
5. Västvatten AB, 556901-9622
6. Räddningsförbundet Mitt Bohuslän, 222000-2808
7. Uddevalla Turisttrafik Aktiebolag, 556023-9245

Ombud för 2-7: Anders Kvist
Kommunledningskontoret
Uddevalla kommun
451 81 Uddevalla

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 25 september 2015 i mål nr 6570-15, 6593-15, 6597-15, 6599-15, 6601-15, 6602-15 och 6604-15, se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

KONKURRENSVERKET	
2016 -02- 1 7	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Kammarrättens interimistiska beslut den 5 oktober 2015 upphör därmed att gälla.

YRKANDEN M.M.

Ricoh Sverige AB (Ricoh) yrkar att kammarrätten med ändring av förvaltningsrättens dom beslutar att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse skett på så sätt att en ny utvärdering ska göras varvid Ricohs anbud beaktas.

Ricoh anför följande. De prisuppgifter som förvaltningsrätten menar att Ricoh har lagt till ”på sätt som inte varit avsett” är priser för installation av skrivare. Kommunen har som ett obligatoriskt krav i upphandlingen angett i punkten 3.7.7 att ”Priser för installation av skrivare anges i prisbilaga”. Kommunens påstående om att den inte har något intresse av att veta installationskostnaden går emot kommunens egna instruktioner i förfrågningsunderlaget och tydliga intressen vid upprättandet av detta. Prisbilagan innehåller emellertid inte någon designerad plats för prisuppgifter om installation. Ricoh har därför angett priser för installation på den mest naturliga platsen i prisbilagan – under punkten 4.1 ”Grundkonfiguration och installation”. Svaret till fråga 28 berör endast punkten 3.7.6. i förfrågningsunderlaget och påverkar inte kravet i punkten 3.7.7.

Det strider mot likabehandlingsprincipen att genomföra en ”justerad” utvärdering på det sätt som kommunen har gjort. För att en sådan utvärdering ska vara rättvis måste även övriga anbudsgivares anbudspris tillföras prisuppgifter för installation av skrivare. Det framgår av storleken på de övriga anbudsgivarnas anbudspris att dessa inte kan innehålla kostnader för installation. Eftersom övriga anbudsgivare inte innehåller prisuppgifter om installationer blir det missvisande och orättvist om Ricohs

anbud ska utvärderas med beaktande av dessa kostnader. En ny utvärdering måste genomföras på så sätt att antingen övriga anbud förkastas p.g.a. att de inte uppfyller skakraven eller att samtliga anbud utvärderas enligt samma principer som gäller enligt förfrågningsunderlaget. Om kommunen hade utvärderat alla anbud i enlighet med förutsättningarna i förfrågningsunderlaget skulle Ricohs anbud ha en lägre utvärderingssumma (853 100,38 kr) än vinnande anbudsgivares anbud (1 045 500 kr). Detta innebär att Ricohs anbud skulle ha vunnit om de hade fått vara med i utvärderingen.

Uddevalla kommun, Färgelanda Vatten AB, Munkedal Vatten AB, Uddevalla Vatten AB, Västvatten AB, Räddningsförbundet Mitt Bohuslän, och Uddevalla Turisttrafik Aktiebolag (kommunen) anser att överklagandet ska avslås och anför följande.

Kraven i punkterna 3.7.6 och 3.7.7 i förfrågningsunderlaget ska läsas tillsammans, vilket blir tydligare när man jämför med prisbilagans utformning. Vad som avses med grundkonfiguration och installation och vilket pris som efterfrågas får förstås ur ett helhetsperspektiv. Det har förutsatts att anbudsgivare täcker sina kostnader för varje enskilt levererad skrivare och multifunktionsskrivare genom den angivna månadskostnaden per maskin. Kommunen har inte något intresse av att veta installationskostnaden för den enskilda maskinen eftersom man betalar en månadsavgift för tillhandahållen maskin under avtalstiden. Fem av sex anbudsgivare har förstått hur man ska fylla i prisbilagan. Transparensen har varit fullt tillräcklig.

För det fall kammarrätten skulle ge bifall till överklagandet kommer resultatet av en förnyad utvärdering bli detsamma. De priser som anbudsgivare lämnat är de som måste utvärderas. Utfallet för Ricohs anbud då samtliga angivna kostnader räknas med medför ett utvärderingspris som är dubbelt så högt år ett (ca 7,7 miljoner kronor) som det näst högsta utvärderingspriset om ca 3,5 miljoner kronor. Att

påföljande år (år 2-3 och ett eventuellt år 4) blir jämförelsevis något billigare än lägsta anbud förändrar inte utvärderingen till Ricohs fördel.

Det är inte i strid med likabehandlingsprincipen att räkna fram den faktiska kostnad ett anbud är förknippat med, utan kommunens skyldighet att ta fram samtliga kostnader för varje anbud i syfte att tilldela kontrakt till det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt.

Summan för det justerade anbudet från Ricoh har räknats fram genom att installationskostnaden per skrivare/MFS som angivits i ett fält där den inte räknas med har lagts till på skrivarkostnaden för varje skrivare. Övriga anbudsgivare har inte angivit någon särskild kostnad för installation av varje enskild levererad skrivare eller lämnat priser som inte medräknats i fälten för prisangivelser. Prismatrisen efterfrågar en grundkonfiguration och installation för en skrivartyp, anpassad till kommunens behov och IT-miljö. Detta anses som en engångskostnad vilket framgår av prismatrisen. Vinnande anbudsgivare har bekräftat den prisbild som angetts i anbudet och att priserna inkluderar installationskostnad. Eftersom det inte har funnits en särskild rad för dessa kostnader har de bakats in i kostnaden för skrivare per månad som är angiven på positionerna 1.1.3 – 1.1.6.

Det har ingen betydelse för utgången av upphandlingen om Ricohs anbud diskvalificeras eller inte. Ricoh har inte lidit eller riskerat lida skada genom det sätt som upphandlingen genomförts på.

Ricoh har i den fortsatta skriftväxlingen anfört följande. Det bestrids att vilket pris som efterfrågas ska förstås ur ett "helhetsperspektiv" och att svaret på fråga 28 ger "indirekt information" om hur priser för installation av skrivare ska anges. Det framgår tydligt av punkterna 3.7.6 och 3.7.7 att det efterfrågas priser för uppsättning av grundkonfiguration och priser för installation av skrivare. Kravet i punkten 3.7.7 berörs överhuvudtaget inte i

kommunens svar på fråga 28. Kommunens inställning är orimlig och strider mot de upphandlingsrättsliga principerna om förutsebarhet och transparens.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

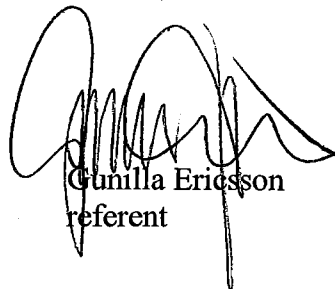
I förfrågningsunderlagets kravspecifikation anges under punkten 3.7.6 att ”Priser för uppsättning av grundkonfiguration för skrivare anges i prisbilaga” och under punkten 3.7.7 att ”Priser för installation av skrivare anges i prisbilaga”. Förfrågningsunderlaget i denna del har gett upphov till en publik fråga 28 till kommunen som anfört att svaret innebär ett förtydligande inte enbart av punkten 3.7.6, utan även av punkten 3.7.7. Även om de omnämnda uppgifterna i punkterna 3.7.6 och 3.7.7 är av liknande slag har de i förfrågningsunderlaget varit delade i två punkter. Svaret på fråga 28 tar uttryckligen sikte på punkten 3.7.6 och priset för uppsättning av grundkonfiguration, trots att frågeställaren omnämnt såväl grundkonfiguration som installation. Då svaret på fråga 28 således inte berör punkten 3.7.7 och installationskostnad anser kammarrätten att det inte kan anses ge någon ledning angående prisangivelse av installationskostnaden. Mot bakgrund av förfrågningsunderlagets utformning kan det inte anses strida mot vad som efterfrågats i förfrågningsunderlaget att ange pris för installation i prisbilagan. Ricohs anbud borde därför inte ha diskvalificerats på denna grund.

Frågan är då om Ricoh har lidit skada av att deras anbud inte utvärderades. Kommunen har anfört att den räknat ut ett justerat anbudspris för Ricoh i vilket priset för installationskostnaden har lagts till för varje skrivare. Ricoh har invänt att kommunens uträkning är missvisande och anser att utvärderingen för att vara rättvis ska genomföras på så sätt att även övriga anbudsgivares anbud belastas med installationskostnader. Det saknas dock anledning att ifrågasätta kommunens uppgift att övriga anbudsgivare inte angivit någon särskild kostnad för installation av varje enskild levererad skrivare och att denna får anses ingå i det pris per månad och skrivare som

är angivet på positionerna 1.1.3 – 1.1.6 i prisbilagan. Ricoh har inte invänt mot påståendet att deras anbud innehåller en installationskostnad för varje offererad skrivare.

Det sätt på vilket kommunen beräknat Ricohs anbud med justering för de uppgivna installationskostnaderna får därför godtas och Ricoh har därmed ett för högt anbudspris för att vinna upphandlingen. Ricoh har alltså inte riskerat att lida skada och överklagandet ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

Gunilla Ericsson
referent

Mikael Ocklind

Eva Bertelsen

/Emelie Herou

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM
2015-09-25
Meddelad i
Göteborg

Bilaga A

Ab 14
Sida 1 (4)

Mål nr
6570-15, 6593-15,
6597-15, 6599-15,
6601-15, 6602-15 och
6604-15

SÖKANDE

Ricoh Sverige AB, 556228-8851
Box 1536
171 29 Solna

Ombud:

Advokaten Carl Norén
Kastell Advokatbyrå AB
Box 7169
103 88 Stockholm

MOTPARTER

1. Uddevalla kommun, 212000-1397
451 81 Uddevalla
2. Västvatten AB, 556901-9622
Kanslibacken 9
451 34 Uddevalla
3. Färgelanda Vatten AB, 556901-9630
samma adress
4. Munkedal Vatten AB, 556901-9648
samma adress
5. Uddevalla Vatten AB, 556901-9655
451 81 Uddevalla
6. Uddevalla Turisttrafik Aktiebolag, 556023-9245
c/o Uddevalla kommun
451 81 Uddevalla
7. Räddningsförbundet Mitt Bohuslän, 222000-2808
Bastiongatan 14
451 50 Uddevalla

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 357437

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197 400 15 Göteborg	Sten Sturegatan 14	031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se	031 - 711 78 59	måndag – fredag 08:00-16:00

BAKGRUND

Uddevalla kommun, Västvatten AB, Färgelanda Vatten AB, Munkedal Vatten AB, Uddevalla Vatten AB, Uddevalla Turisttrafik Aktiebolag och Räddningsförbundet Mitt Bohuslän (nedan gemensamt De upphandlande myndigheterna) har via Uddevalla kommuns upphandlingsenhet genomfört en upphandlingen avseende Skrivare och Multifunktionsskrivare, dnr 32-2014.

Genom tilldelningsbeslut den 18 juni 2015 tilldelades Trollhättans Kontorsmaskiner AB kontraktet. Som skäl för beslutet angavs att Trollhättans Kontorsmaskiner AB uppfyllt och accepterat alla i upphandlingen ställda krav och hade det ekonomiskt mest fördelaktiga priset.

YRKANDE M.M.

Ricoh Sverige AB (bolaget) yrkar att upphandlingen ska rättas på sådant sätt att en ny utvärdering ska göras varvid De upphandlande myndigheterna ska beakta bolagets anbud. Bolaget anför bl.a. följande. Vid anbudstidens utgång hade anbud inkommit från sju anbudsgivare. Enligt tilldelningsbeslutet förkastades bolagets anbud eftersom De upphandlande myndigheterna ansåg att bolaget lämnat ett orent anbud genom att inte svara på rätt sätt i prisbilagan. Bolagets anbud är inte orent och prisbilagan har besvarats på rätt sätt. I punkten 3.7.7. förfrågningsunderlaget föreskrivs att "Priser för installation av skrivare anges i prisbilaga" – övriga anbudsgivare uppfyller inte detta krav och skulle rätteligen ha förkastats.

De upphandlande myndigheterna anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande. Bolaget har lämnat prisuppgifter i prisbilagan på ett sätt som inte varit avsett, utan har lagt till prisuppgift om en installationskostnad per

skrivare och multifunktionsskrivare. Dessa prisangivelser kommer inte med i sammanräkningen, vilket innebär att anbudet inte är jämförbart. Det ligger i sakens natur att anbudsgivaren står risken för att det anbud som lämnas är korrekt i förhållande till annonserat förfrågningsunderlag. Övriga anbudsgivare har inte lämnat uppgift om kostnader som inte medräknats i fälten för prisangivelser.

SKÅLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om bolaget har lämnat ett orent anbud och De upphandlande myndigheterna därför haft rätt att inte utvärdera bolagets anbud.

Utredningen visar att bolaget – trots det förtydligande som gjordes i frågor och svar den 8 juni 2015 – har lagt till prisuppgifter på sätt som inte varit avsett. Genom att övriga anbudsgivare fyllt i prisbilagan korrekt får den tidigare oklarheten anses vara läkt.

De upphandlande myndigheterna har således haft rätt att utesluta bolagets anbud inför utvärderingen. Upphandlingen kan därför inte anses ha varit behäftad med sådana brister att det finns grund för ett ingripande enligt LOU.

Bolaget har inte heller visat att det lidit skada på sådant sätt att de priser som lämnats i prisbilagan – om dess anbud hade utvärderats – skulle ha medfört att bolaget skulle ha vunnit upphandlingen. Bolagets ansökan ska avslås även på denna grund.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Magnus Nylander

Rådman

Föredragande i målet har varit M Georgsson

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska undertecknas av klaganden eller dennes ombud och inges i original samt innehålla;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen härför
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

